

Člověk má radost, když může dát odpověď, jak je dobré slovo v pravý čas! Srdce spravedlivého rozjímá, co odpovědět, kdežto ústa svévolníků chrlí samou zlobu. .... Kdo je prozíravý ve slovu, nalézá dobro; blaze tomu, kdo doufá v Hospodina. .... Spatříš-li muže ukvapeného v řeči, věz, že hlupák má víc naděje než on.

/Př 15,23.28; 16,20; 29,20/

Ef 1,15 – 19   Mk 6,14 – 29 Smrt Jana Křtitele

Sestry a bratři,

pro pravdu bylo mnoho lidí nespravedlivě vězněno a popraveno. Jedním z nich byl Jan Křtitel (Ježíšův vrstevník a příbuzný), který připravoval lidi na příchod Krista. O Janově tragické smrti vypráví náš dnešní oddíl z Markova evangelia. Mnoho lidí v průběhu dějin zemřelo kvůli intrikám, zradě nebo i náhodou, nešťastnou shodou okolností. Podobně je tomu v případě smrti Jana Křtitele. V tom smutném příběhu se spojilo více skutečností: narozeninová oslava tetrarchy Heroda Antipy spojená s velkým množstvím alkoholu, králova vychloubáčnost, chvástavost, také zalíbení v mladé dívce, nenávisť Herodiady a silná slova – králův neuvážený slib! Vínem rozjařený Herodes s chlípným pohledem na krásnou tanečnici pronesl neuváženou přísahu: „Dám ti vše, co si budeš přát, až do poloviny svého království.“ .... Je to poučení pro nás, abychom neuváženě nic neslibovali a nepřísahali! A znovu si uvědomujeme známou věc: špatný, někdy tragický vliv přemíry alkoholu. - Vraťme se ještě o nějaký čas zpátky před osudovou hostinu. Proč byl Jan uvězněn? Herodes Antipas (syn Heroda Velikého, který vládl v době narození Ježíše) přebral manželku svému bratrovi Herodesu Filipovi. Současně kvůli tomu Antipas zapudil svou původní manželku – dceru mocného krále Arey a tím vyvolal válku. Jan Křtitel toto a jistě další věci kritizoval a králi vyčítal a proto byl uvězněn. - Jak jsme četli v Mk evangeliu, Herodes nechtěl Jana popravít – bál se ho jako proroka.

Podle Matoušova podání (Mt 14,1-12) „by ho byl rád zbavil života, ale bál se lidu“, protože Jan byl u lidí vážený a uznávaný. - Ženské intriky donutily Heroda, aby dal Jana popravít. Herodiada nenáviděla Křtitele a její dcera Salome (vlastně neteř krále) byla sice krásná, ale úplně hloupá, bez vlastního názoru a

zcela podléhala své kruté matce. Ale to Heroda neomlouvá a jeho vinu na Janově smrti neumenšuje.

Příběh o Janově smrti se nám zachoval kromě Bible také v nebiblické literatuře u Josefa Flavia (asi 38 – 100 po Kr.) Flavius vysvětluje (in: Židovské starožitnosti), že Jan /z hebrejského *Jochanan*/ zvaný Křtitel byl čestný a spravedlivý člověk a vedl lidi k pokání. Měl velkou autoritu, lidé ho poslouchali, a Herodes se bál právě toho. Co kdyby Jan nabádal Izraelce ke vzpouře proti Římu?! Potom by měl Herodes problémy a mohl by být sesazen. A tak nechal Jana popravit; v podstatě preventivně, aby předešel možným politickým nepokojům. Podání židovského historika Josefa Flavia nám dokazuje historičnost tragické a zbytečné smrti Ježíšova předchůdce a připravovatele.

Co si můžeme z dnešního evangelijního příběhu odnést pro sebe? Jan Křtitel je pro nás příkladem **v zastávání pravdy a odvaze** až na smrt (podobně jako M. Jan Hus, jak jsme si nedávno připomínali). A také: Dávejme si pozor na silná a neuvážená slova! I slovem můžeme pomoci nebo ublížit. „Kdo je prozíravý ve slovu, nalézá dobro.“ (Př 16,20) Amen.

/Jindřiška Buttová, 15. 7. 2018/